

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
навколишнього природного
середовища України

22 вересня 2009 року № 489

(у редакції наказу Міністерства
екології та природних ресурсів України
від 13.04.2018 № 119)

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО КИЇВСЬКИЙ ЗООЛОГІЧНИЙ ПАРК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО
ЗНАЧЕННЯ**

(нова редакція)

Київ – 2018

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Київський зоологічний парк загальнодержавного значення (далі – Зоопарк) є об'єктом природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання, підпорядкований Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент культури).

Зоопарк заснований на комунальній власності територіальної громади міста Києва. Засновником та власником Зоопарку є територіальна громада міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада.

Зоопарк створено 21 березня 1909 року Київським товариством любителів природи з метою формування експозиції рідкісних, екзотичних та місцевих тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розроблення наукових основ розведення її представників у штучно створених умовах, організації екологічної освітньо-виховної роботи.

Постановою Ради Міністрів УРСР від 22 липня 1983 року № 311 "Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР" Зоопарк віднесено до складу об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення площею 39,5 га.

1.2. Зоопарк у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про охорону навколошнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", "Про тваринний світ", "Про культуру", актами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями Київської міської ради, розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), актами Міністерства екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди), наказами директора Департаменту культури, Проектом організації території Зоопарку, іншими нормативно-правовими актами України та цим Положенням.

1.3. Зоопарк є бюджетною неприбутковою природоохоронною культурно-освітньою та науково-дослідною установою.

1.4. Зоопарк є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби, печатку зі своїм найменуванням, штампи, бланки, емблему.

1.5. Відповідно до Державного акта на право постійного користування землею від 28.01.2003 I-КВ № 007418, зареєстрованого в книзі записів державних актів на право постійного користування землею за № 91-4-00070, загальна площа Зоопарку становить 33,6602 га.

1.6. Найменування Зоопарку:

повне найменування українською мовою: КИЇВСЬКИЙ ЗООЛОГІЧНИЙ ПАРК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ;

скорочене найменування українською мовою: КИЇВСЬКИЙ ЗООПАРК;

повне найменування англійською мовою: KYIV ZOOLOGICAL PARK OF NATIONAL IMPORTANCE;

скорочене найменування англійською мовою: KYIV ZOO.

1.7. Межі Зоопарку встановлюються в натурі, позначаються інформаційно-охоронними знаками відповідного зразка, наносяться на планово-картографічні матеріали органів Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок, що перебувають у користуванні Зоопарку та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру у встановленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.8. Земельні ділянки з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються Зоопарку у порядку, визначеному законодавством.

1.9. Територія та об'єкти Зоопарку не підлягають приватизації відповідно до частини третьої статті 4 Закону України "Про природно-заповідний фонд України".

1.10. Місцезнаходження Зоопарку: проспект Перемоги, 32, м. Київ, 04116.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЗООПАРКУ

2.1. Основними завданнями Зоопарку є:

формування та утримання зоологічних колекцій;

збереження та відтворення тварин у стані неволі або в напіввільних умовах, першочергово тих, які перебувають під загрозою зникнення, рідкісних, занесених до Червоної книги України й міжнародних Червоних списків;

вивчення, узагальнення та впровадження вітчизняного і зарубіжного досвіду утримання та розведення тварин у неволі або в напіввільних умовах;

проведення науково-дослідних робіт;

проведення навчально-виховної та культурно-освітньої роботи в галузі екології, охорони природи, етології, зоології, мисливського і тваринного господарства;

поширення екологічно-освітніх знань;

здійснення різноманітних форм культурного обслуговування, створення умов для відпочинку та дозвілля населення за збереження сприятливих умов утримання тварин.

3. УПРАВЛІННЯ ЗООПАРКОМ

3.1. Управління Зоопарком здійснює спеціальна адміністрація – дирекція, яку очолює генеральний директор, який має заступників.

До складу спеціальної адміністрації – дирекції входять відповідні наукові підрозділи, служби охорони, господарського та іншого обслуговування.

Склад, порядок призначення, компетенція спеціальної адміністрації – дирекції, порядок проведення засідань визначаються в Положенні про дирекцію Зоопарку, що затверджує генеральний директор.

3.2. До структури Зоопарку входять підрозділи без статусу юридичної особи. Питання створення підрозділів Зоопарку, затвердження функцій та положень про них, а також призначення їх керівників вирішується в порядку, встановленому законодавством та цим Положенням.

3.3. Генеральний директор призначається на посаду Київським міським головою за погодженням з Мінприроди шляхом укладення контракту за результатами конкурсу в установленому порядку.

3.4. У разі відсутності генерального директора (відпустка, тимчасова непрацездатність, відрядження тощо) виконання його обов'язків покладається на заступника генерального директора, який входить до складу спеціальної адміністрації – дирекції.

3.5. Генеральний директор Зоопарку:

вирішує питання діяльності Зоопарку;

несе персональну відповідальність за виконання покладених на Зоопарк завдань, визначених цим Положенням, дотримання фінансової дисципліни, ефективне використання та охорону майна, закріпленого за Зоопарком, дотримання законодавства України;

укладає договори, видає доручення, відкриває в банківських установах розрахунковий та інші рахунки;

представляє Зоопарк в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, інших організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами;

розпоряджається майном та коштами Зоопарку відповідно до законодавства України;

видає у межах компетенції накази, що стосуються діяльності Зоопарку, організовує та контролює їх виконання;

несе відповідальність за формування та виконання фінансових планів, затверджених Департаментом комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації);

призначає на посаду і звільняє з посади заступника генерального директора, керівників структурних підрозділів, що входять до складу Зоопарку, призначає та звільняє в установленому порядку інших працівників Зоопарку;

подає на затвердження Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) кошторис витрат;

затвержує положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників, умови оплати праці;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства України.

3.6. Повноваження трудового колективу Зоопарку реалізує профспілкова організація.

3.7. Право укладення колективного договору від імені роботодавця надається генеральному директору, а від імені трудового колективу – уповноваженому ним органу.

3.8. Колективним договором регулюються виробничі, трудові та економічні відносини трудового колективу з дирекцією, питання охорони праці, соціального розвитку. Колективний договір підлягає повідомній реєстрації Київською міською радою або виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією).

4. СТРУКТУРА, РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ЗООПАРКУ ТА ОХОРОНА ТВАРИННОГО СВІТУ

4.1. На території Зоопарку з метою забезпечення виконання поставлених перед ним завдань виділяють такі зони:

експозиційна – призначена для стаціонарного утримання тварин і використання їх у культурно-пізнавальних цілях;

наукова – призначена для проведення науково-дослідної роботи; відвідування зони дозволяється в порядку, встановленому адміністрацією Зоопарку;

рекреаційна – призначена для організації відпочинку та обслуговування відвідувачів Зоопарку;

господарська – призначена для розміщення допоміжних господарських об'єктів.

4.2. До складу Зоопарку можуть входити підсобні господарства, які створюються для забезпечення тварин кормами.

4.3. Проект організації території Зоопарку розробляють спеціалізовані наукові та проектні організації і затверджує орган, у підпорядкуванні якого він перебуває, за погодженням з Мінприроди.

4.4. На території Зоопарку забороняється діяльність, що не пов'язана з його цільовим призначенням і загрожує збереженню сприятливих умов утримання, розведення та збереження тварин.

4.5. Будівельні та інші господарські роботи на території Зоопарку виконуються у встановленому законодавством порядку.

4.6. Для забезпечення необхідного режиму охорони території Зоопарку, запобігання негативному впливу господарської діяльності на прилеглих до нього територіях уstanовлюється охоронна зона. Розмір охоронної зони визначається відповідно до її цільового призначення на основі спеціальних обстежень ландшафтів та господарської діяльності на прилеглих територіях.

4.7. Охорона території та об'єктів Зоопарку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

4.8. Службу державної охорони Зоопарку (далі – служба держохорони) очолює генеральний директор Зоопарку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і об'єктів Зоопарку.

4.9. Координацію діяльності служби держохорони здійснює Мінприроди.

4.10. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму охорони території та природних об'єктів на території Зоопарку;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства на території Зоопарку.

4.11. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

4.12. Охорона тваринного світу в Зоопарку включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, ветеринарних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення та використання об'єктів тваринного світу відповідно до вимог природоохоронного законодавства України.

4.13. Охорона тваринного світу в Зоопарку забезпечується шляхом:

встановлення правил і норм охорони та відтворення тварин;

розведення в неволі рідкісних видів тварин та тих, які перебувають під загрозою зникнення і занесених до Червоної книги України, а також створення центрів і "банків" для збереження генетичного матеріалу;

профілактики захворювань та надання належної ветеринарної допомоги тваринам у разі їх захворювання, загрози загибелі тощо;

дотримання норм та правил безпеки під час утримання тварин та їх обслуговування;

проведення інших заходів і встановлення інших правил та вимог щодо охорони об'єктів тваринного світу відповідно до законодавства України.

4.14. Порушення вимог природоохоронного законодавства на території Зоопарку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

4.15. Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Зоопарку, визначаються в установленому порядку.

4.16. Державний контроль за додержанням режиму Зоопарку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

4.17. Громадський контроль за додержанням режиму території Зоопарку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗООПАРКУ

5.1. Основними напрямами наукових досліджень у Зоопарку є:

розроблення наукових основ утримання, збереження, ветеринарного обслуговування зоологічної колекції Зоопарку;

організація екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин;

дослідження особливостей біології, поведінки та екології тварин в умовах неволі;

розроблення наукових основ розведення тварин у зоологічній колекції для збереження генофонду видів, особливо тих, які перебувають під загрозою зникнення, рідкісних, занесених до Червоної книги України і міжнародних Червоних списків;

розроблення раціонів та методів годування тварин у неволі;

ведення первинного обліку кадастрових відомостей і систематизація інформації про тварин, які утримуються в Зоопарку;

розроблення та впровадження програм з реінтродукції та переміщення рідкісних видів тварин та тих, які перебувають під загрозою зникнення, участь у таких програмах.

5.2. Основні напрями наукових досліджень на території Зоопарку визначаються з урахуванням програм і планів науково-дослідних робіт, які затверджує Національна академія наук України і Мінприроди.

5.3. Координацію наукових досліджень на території Зоопарку здійснює Національна академія наук України разом з Мінприроди.

5.4. Для проведення наукових досліджень на території Зоопарку в складі адміністрації Зоопарку створюється та функціонує відповідний науковий відділ.

5.5. Для вирішення наукових і науково-технічних проблем у Зоопарку може створюватися наукова або науково-технічна рада, до складу якої включаються провідні науковці та фахівці.

5.6. Для проведення наукових досліджень, поповнення зоологічних колекцій Зоопарк може проводити відповідні експедиції або брати участь у спільних експедиціях, організованих іншими організаціями чи установами.

5.7. Науково-дослідні роботи на території Зоопарку можуть проводити інші наукові установи та організації на основі укладених із Зоопарком договорів.

6. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА РОБОТА ЗООПАРКУ

6.1. Зоопарк сприяє розвиткові екологічної освіти і вихованню всіх верств населення шляхом:

популяризації екологічних знань, організації та проведення екологічних акцій, конкурсів, семінарів тощо;

утворення гуртків, центрів та об'єднань природоохоронного спрямування;

розроблення та впровадження просвітницьких заходів, спрямованих на вивчення конкретних видів (підвідів) тварин;

видання та розповсюдження тематичних друкованих видань: навчальної і методичної літератури, бюллетенів, буклетів, плакатів, пам'яток тощо;

розроблення та запровадження просвітницьких проектів у навчальних закладах з метою поглиблого вивчення тваринного світу і захисту тварин від жорстокого поводження;

створення бібліотеки, формування фото-, слайдо-, кіно-, відеотек тощо;

виготовлення та розповсюдження соціальної реклами (інформаційних носіїв, стендів, листівок, відео- та аудіороликів) у встановленому порядку;

участь в інформаційних компаніях та культурно-масових заходах із залученням засобів масової інформації.

6.2. Зоопарк забезпечує підвищення рівня екологічної культури та інформованості населення шляхом обладнання екскурсійних маршрутів, створення сприятливих умов для відпочинку та екологічної інформованості його відвідувачів.

6.3. Зоопарк проводить дослідження щодо ведення культурно-освітньої та рекреаційної діяльності в порядку, передбаченому законодавством України.

7. МАЙНО І КОШТИ ЗООПАРКУ

7.1. Фінансування Зоопарку здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок:

бюджету міста Києва;

доходів від господарської, наукової, екскурсійної, культурно-освітньої, іншої діяльності, що не суперечить його цільовому призначенню;

коштів благодійних фондів;

цільових та інших добровільних грошових внесків підприємств, установ і організацій, у тому числі міжнародних, окремих громадян, а також іноземних юридичних і фізичних осіб.

7.2. Майно Зоопарку належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва і закріплено за ним на праві оперативного управління.

Зоопарк має право виключно з дозволу власника або уповноваженого ним органу: відчужувати закріплене за ним майно, надавати в оренду або безоплатне користування (позичку), передавати в заставу майно, а також списувати з балансу основні засоби в установленому порядку.

7.3. Кошти, одержані Зоопарком від діяльності, що не суперечить його цільовому призначенню, є його власними коштами, які не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони території та об'єктів тваринного світу.

Доходи (або їх частина), отримані Зоопарком від діяльності, що не суперечить його цільовому призначення, не підлягають розподілу серед засновників (учасників), дирекції та працівників установи (крім оплати їхньої праці, нарахування единого соціального внеску).

7.4. Доходи Зоопарку спрямовуються на покриття всіх витрат, пов'язаних з його основною діяльністю, сплату відсотків по кредитах банків, внесення передбачених законодавством податків та інших платежів до державного і місцевого бюджетів.

Доходи Зоопарку використовуються виключно для фінансування видатків на утримання установи, реалізації завдань та напрямів діяльності.

7.5. Зоопарк має право в установленому порядку здійснювати придбання продукції (робіт, послуг) підприємств і організацій як в Україні, так і за кордоном.

7.6. Зоопарк має право користуватися кредитами та позиками в установленому порядку, а також майном інших юридичних і фізичних осіб.

7.7. Зоопарк в установленому порядку залишає до співпраці підприємства і організації, українських та іноземних спеціалістів, самостійно встановлює форми, системи, розміри оплати праці.

7.8. Збитки, заподіяні Зоопарку внаслідок порушення його майнових прав юридичними або фізичними особами, відшкодовуються в установленому законодавством порядку.

8. ОБЛІК, ЗВІТНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ

8.1. Зоопарк веде оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності і подає фінансову, статистичну звітність у порядку, встановленому законодавством України.

Фінансова звітність Зоопарку подається Департаменту комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в установленому порядку.

Планування фінансово-господарської діяльності здійснюється шляхом складання у порядку та за формою, визначених виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією), річних фінансових планів, які затверджусь Департамент комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Генеральний директор Зоопарку зобов'язаний спрямовувати діяльність Зоопарку на виконання річного фінансового плану з метою одержання запланованих сум доходів, не припускаючись витрат невиробничого характеру, не передбачених річним фінансовим планом. Зоопарк звітує про стан виконання фінансового плану в порядку та за формулою, що визначається Департаментом комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

8.2. За результатами своєї діяльності Зоопарк звітус перед Мінприроди, Департаментом культури, іншими органами в порядку і строки, що встановлені законодавством України.

8.3. Контроль за діяльністю Зоопарку здійснюється в порядку, передбаченому законодавством України.

9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

9.1. Міжнародне співробітництво Зоопарку передбачає:

членство, активізацію та поглиблення співпраці з міжнародними асоціаціями зоопарків та акваріумів;

роботу у відповідних міжнародних системах обліку та управління зоологічними колекціями;

участь працівників Зоопарку в міжнародних конференціях, семінарах, нарадах, стажуваннях тощо;

обмін досвідом та консультації щодо організації діяльності Зоопарку, формування і розвитку зоологічної колекції;

активну участь у міжнародних та європейських програмах: розведення рідкісних видів ЕЕР (European endangered species program – Європейська програма з уразливих видів), ведення племінних книг ЕСВ (European studbook – Європейська племінна книга);

участь у роботі таксономічних консультативних груп TAG (Taxonomy advisory group – Нарадча група з таксономії);

участь у роботі міжнародних об'єднань зі збереження природи IUCN (International Union for Conservation of Nature – Міжнародний союз охорони природи);

організацію та проведення міжнародних симпозіумів, конференцій, семінарів тощо.

9.2. Зоопарк може бути ініціатором та брати участь у реалізації міжнародних договірів (угод), проектів, програм тощо, спрямованих на охорону навколошнього природного середовища і тваринного світу.

10. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ЗООПАРКУ

10.1. Зміна меж, категорій та скасування статусу території Зоопарку проводиться відповідно до законодавства.

11. ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ЗООПАРКУ

11.1. Зоопарк припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації за рішенням власника або суду в порядку, визначеному законодавством України.

11.2. Припинення Зоопарку здійснює комісія з припинення, яку утворює власник або орган, що прийняв рішення про припинення. Порядок і строки проведення припинення Зоопарку, а також строки заяви претензій кредиторами визначаються власником, судом або органом, що прийняв рішення про припинення Зоопарку.

11.3. У разі припинення Зоопарку всі активи передаються одній або кільком неприбутковим установам відповідного типу або зараховуються до доходу відповідного бюджету.

11.4. У разі припинення Зоопарку працівникам, які звільняються, гарантується додержання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

**Директор Департаменту екомережі
та природно-заповідного фонду**

B.B. Клім

Пронігто, пронумеровано та
скріплено печаткою
14 (сімнадцять) аркушів
Директор Департаменту екомережі та
природно-заповідного
фонду
Мінприроди

Б.В. Кліт

